

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 9.

Indult Bétsből, Kedden, Július 29-dikén, 1828.

Hadi Tudósítások.

A' következő Orosz hadi tudósítások adattak ki Jul. 5-dikén az Orosz Tsászar fő hadi szállása helyén Karaszuban.

Mihály Nagy Hertzeg Jul. 3-dikán érkezett meg az Ő Felsege fő hadi szállására. Örömmel nézte a' hadi nép, hogy a' Nagy Hertzeget vitézi maga viselete jeléül a' Sz. György 2-dik rendű keresztje ékesíté, melyet számára a' Tsászar Brajla nevezetes vára megvétele után, Jun. 20-dikán küldött. Ennek az igen erős várnak bástyáin 278 ágyúkat találánk, mely vár több esztendőkre elegendő elcséggel volt megrakva. Mind a' vár, mind annak erőssége a' fellegvár igen jó állapotban vagon. Ebben az igen nagy számú, 12 ezer emberből állott őrizettel és a' felfegyverkezett polgársággal együtt 20 ezerre ment a' lakosok száma.

Mint hogy a' várvívásra megkívántató szereket és eszközöket felette megszűröl kelle oda szállíttatni; Ő Tsász. Hertzege tsak Május 25-dikén fogathatott a' vár ostromlásának munkájához. A' Nagy Hertzeg minden készületeket szorosán megvizsgált, a' sántzokat, kosárvédeket rendre járta, és a' legveszedelmesebb helyeken is bátran forgolódván és rendeléseket tévén, az által a' katonaságba kedvet és hátorságot öntött, a' sebbe estek-

nek segítségekre a' jelenlévöket hathatósan buzdította, úgy hogy példája által még azokat is, kik legelőször voltak itt e' féle hadi munkában, egészen neki batorította. A' bástyák alá beásott földalatti utakba bé ment, hogy azoknak helyes voltokról meggyöződjek, egyszersmind pedig azt kivesse, hogy a' vívó sántzok ágyúi meddig hatnak a' vár bástyáira. Egyszer a' Nagy Hertzeg, Jun. 11-dikén, három ölnyre közelített a' vársántzhoz, hogy az általellenben lévő bástyát jól megvizsgálja, 's midőn éppen az első őrmellett álla, több golyóbis hullott le mellette. Alig távozték el az őrálló mellől, hogy azt egy golyóbis földre terítette; viszsa ment tehát és annak segítségére a' szükséges rendelést megtette.

Jun. 15-dikén, minekelőtte, a' várra rohanó ostromhoz fognának, a' Törököktől a' várat felkérték. De mint hogy erre rá nem állottak, a' várra fényes nappal reá mentek. Ezt annyival inkább nem lehetett tovább halasztani, mivel a' mi mínaásóink a' föld alatt hozzájuk közelítő ellenség szavát már hallották 's azoknak közel létekről meggyöződven méltán felhettek, hogy ha még tsak egynehány óráig halasztódik is a' dolog, az ellenség a' mi mínaínkat semmivé teheti.

A' várra lett rohanásnak ugyan szerentsés következése nem leve; mindazáltal, mivel abban a' Törökök is sokat

vesztettek, kik magok veszteségeket 1000 emberre teszik, és mivel azt is tapasztalták, hogy minden kiütéseiknek szerentsellen kimenetele lett, mindenkor visszaverettek, és ez által az Orosz seregek mind inkább neki hátorodtak: ők annyira eltsüggedtek, hogy a' várnak feladására, minkeelőtte a' második megtámadás elkövetkezne, magokat most már önként ajánlották; jöllehet az ellentállásra még minden megkívántató szerekkel bővölködtek. Az őrizetnek alku szerént 10 nap engedtetett, hogy az alatt Szilisztriába késértelhessenek.

A' várnak általvételekor olly szoros katonai fényíték tartatott; hogy a' Törököknek ellenünk legkissbb panaszszok sem volt.

E' szerént a' vár ostromlása Junius 18-dikáig 25 napig tartott. Mi az ostrom ideje alatt holtakat sebesekeket öszveszámálván 5000 embert vesztettünk. A' sebesekek nagyobb része a' táborba már vizszatért. A' várnak kezünkbe jutása által azt nyertük, hogy Moldvával és Oláhországgal a' nagy tábor most már szabados öszveköttetésben vagyon, és a' Duna alsó részén a' hajózás is egészen szabados és batorságos; és hogy a' vár vívásra fordított hadi sereg, a' táborral egyesülhet.

Azon seregnek első Osztálya már velünk egyesült; 's mivel a' hadi sereg e' szerént öszvehúzódott, a' mire itt várakoztunk, a' Tsászár holnap hajnalban az egész táborral elhagyja mostani főszállását Karaszut.

A' nagy tábor melly innen holnap megindul, kettőztetett siető marsokban fog előre nyomulni Bazardtsikig, minthogy az addig vivő úton igen nehéz ivó vízre szert tenni. — A' nagy tábor 54 Batalionból, 48 Svadron lovasságból és 6 Kozák Regementből áll; melly hadi sereg 250 ágyúnál többet visz magával.

Az alatt, hogy a' tábor Karaszúnál veszteglett 's a' sereg osztályok egybegyűlésére várakozott, azon száma nélkül való ökörszekerek is megérkeztek Podóliából, mellyek a' tábor számára eléggel rakva vannak. Ezen kívül Odesából is bőséggel jött az élelem a' tengeren Kustendsjébe, úgy hogy a' katonaság szükségét semmiben nem láthat. — Az idő, általjában véve, kedvező. Karaszuban eleinte nagy hévséget kelle kiállanunk, hol a' hőmérő 50 lineáig felhágott, de egy hét olta az égi háborúk 's esözések a' levegő hevét elvették, és szerentsére még kevés beteg van a' táborban.

Portugallia.

Lisbona Jun. 50-kán. A' Cortesek, a' kiket D. Miguel egybehívatott, egy akarattal azt végezték, hogy a' Portugalliai korona, az Ország sarkalatos törvényei szerént, Senhar D. Miguellet illeti. Ezen határozásnak írásba való tételére egy Biztosság neveztetett ki. Ezen kívül egy más Felírás is készítettett, mellyben az Infans megkérettetik, hogy minél elébb házassodjék meg. Jun. 28-kán mind a' két Írás által adattatott a' Ministereknek. A' máj Ülésben felolvastatott a' következő két rendbeli Végzése Dom Miguelnek, feleletül az említett két Felírásra:

I. Miguel Király Végzése:

„Minck utánna En azon fontos tárgyat, mellyet a' tölem egybehívatott Cortesek mint az Ország három Rendjei, (a' Papság; Nemesség és a' Nép) ez eránt felküldött Felírásokban előmbe terjesztettek, éretten meg fontoltam — melly szerént el esmerik, hogy az Ország sarkalatos törvényei szerént, a' Korona birtoka engemet illet, 's egyszersmind kérem, hogy a' Királyi nevet, melly a' Ki-

rálának az én Uramnak és Atyámnak halálával reám szállott, végyem fel —; 's minekutánna fontolóra vettem, mely szükséges legyen az említett sarkalatos törvényeket meg tartani: tetszett Nékem ezen okokból az Ország Rendjeinek említett Határozásában megegyezni. Mivel pedig úgy illik, hogy azon talpkövek, melyeken a' mondott Határozás épül, mind most mindjövendőben tudva legyenek: jónak látom, hogy a' szerént a' mint az 1641 Esztendei Cortesek Gyűlése tselekedett, ez eránt egy Akta (Végzés) készüljön okaival egyben, melyek a' Corteseket ezen határozásra indították, 's ezen Aktát a' Rendek mind egyenként alá írják. Költ az Ajudai Palotában Jun. 5o-kán 1828. A' Király."

Felelet a' Rendeknek azon aláza'tos kérésére, hogy a' Király minél előbb házassodjék meg.

„Köszönöm a' Rendeknek azon buzgóságokat, mely szerént a' Királyi Székbe való következőzésről 's annak megállítá'sáról gondolkodnak. Nem fogom el mulatni ezen fontos dolgot, az Ország javához illő módon tellyesíteni. Ajuda Jun. 5o. 1828. A' Király."

A' Templomokban Te Deum tartatott. A' Város ki volt világosítva. Számálhatatlan sokaság todult az Udvarhoz, Ő Felségének szerentsét kívánni. Sokan kéz tsókolásra bortsáttáltak. — Az Euro-pai Követek a' Várost ide hagyták. —

Oporto. Jul. 5-dik napján. A' Constitutionalisták vesztesége bizonyos. Az Oportoi Junta Jul. 3-kán éjjeli 2 óraker tartotta utolsó ülését. Itt elvégezték, hogy nem lévén többé miben bízni kinek kinek szabad légyen a' maga megmaradásáról gondolkodni. A' Junta széljel oszlott. A' Constitutionalis seregek a' mint Vouganál megszaladtak, egyszersmind el is széledtek. A' D. Mi-

guel serege szabadon ment Oportonak. Azt hirtelik ugyan, hogy újra egybe szedték magokat túl Oporton a Constitutionalisek: de ez alig hihető. Mert mikor utolsó probát akartak tenni 1900 emhernél nem tudtak többet össze-szedni. A' Miguelisták 10,000 vannak. Jul. 3-kán reggeli 9 óraker mentek be Oportóba. Az Angliából által jött Generálisok Sáldanha, Villaflor, Taipaja újra az Anglus hajókra vettek magokat. Az Oportóban lakozó Anglusok sietve hajókra hordozóskodtak, azt híven, hogy a' Royalisták nagy dúlást fognak a' Városban elkövetni. De a' dolog nem úgy lett. A' katonaság szoros fenytéket tartott, és a' Fő Vezér Generalis Povoaa az ott lévő Nagy Britanniai Consulnak meg izente, hogy az Anglusok személye 's birtoka semmi bántással nem fognak illetetni. A' városban mindnütt nagy tsendesség volt. Ugy hogy sokan az Anglus Kereskedők között, kik már hajóra ültek, ismét kiszállottak és a' városban maradtak.

Lisbona Jul. 5-kén. D. Miguel a' Királyi koronát fel tette, 's több rendbéli Végzéseket adott ki a' következő formálákkal: D. Miguel Isten kegyelméből Portugalliai és Algárbiai Király, és Én a' Király. Midőn Generalis Povoaa a' D. Miguel Fő Vezére Oportóba 10,000 emberből álló seregével bé ment egy Hirdetést bortsátott a' lakosokhoz, melyben kinyilatkoztatta, hogy a' meggyőzött Fél (partido suplantado) semmi bosszuzállástól ne tartson, mivel egyedül a' Párt ütés Fejeit fogja a' törvény büntetni, a' többiek bortsánatot nyernek.

Az Anglus Courier Jul. 15-ki darabjában a' Portugalliai történetekre ezt a' megjegyzést teszi: „Azt mi előre el-láttuk; hogy e' lesz a' dolog kimenetele, 's előttünk nem váratlan, hogy D. Mi-

guel a' koronát fel veszi. De azt még sem vártuk, hogy a' D. Pedro követői illy gyáván meg adják magokat. Mi azt vártuk, hogy legalább egyszer megütökzönek. Mikor a' Constitutionalis Hadi sereg Coimbra felé megindult, D. Miguelnek katonája sem volt, de a' Sereg a' helyett, hogy tzeljára sietett volna, vesztég ülve maradt; sőt elkezdett hátrálni Coimbrától. Ez által D. Miguel időt nyert magának, 's fegyveres sereget gyűjtött össze, melly tzeljára fájdalom! elégséges volt. De azomban igazi ütközet a' két Fél között nem esett. Az egyik Fél szépen vonult hátra, a' másik nyomult szépen előre; egyéb ennél nem esett. Saldanha és Villa-flor Generálisok a' Constitutionalis Sereget éktelen rendetlenségben találták. A' katonák hátortalanok voltak, 's a' hartzhoz igen kevés kedvet mutattak. Jul. 2-kán a' Hadi Tanács elvégezte, hogy Oporto fedezésére ütközetre kell menni; de ebből sem lett semmi, 's az egész sereg széljel oszlott.“

Nagy Britannia.

A' Király megerősítette azon Fő Oskolát, melly az Építő-mesterségekre a' híres Telford felügyelése alatt fog felállani. Ezen Oskolában minden az Építésre tartozó tárgyak, (nevezetesen a' Hidak, Tsatornák, Ország-utak, Kikötőhelyek 's a' t. építése) taníttatni fognak.

Mikor Jul. 5-kén estvéli 6 órakor Ennisen Oconnel Úr a' Clare Megye Hépviselőjévé elválasztott, a' Gyűléshez a' következő beszédet tartotta: „Ha ezen elválasztatás engemet tsupán személyesen illetne: elégnek tartanám, egy közönséges köszönő beszédet mondani. De ha meg gondolom, hogy én mint a' Megye Hépviselője nem a' magam érdemeiért állok itt, hanem azért,

mert az Irlandiai nép nagy dolgának vagyok képviselője: megvallom, elégtelen vagyok annak, a' mit érzek, szóval való kifejezésére. Régolta én vagyok Hazámfijainak 's minden ő szenvedéseiknek szószóllója: de tsak most mondhatom igazán, hogy Hépviselőjök vagyok. Én életemnek és vagyonomnak leg nagyobb részét az ő dolgokra áldoztam fel: de sokszorosan meg vagyok érte jutalmazva, ha boldogtalan hazámnak használhatok. (Ekkor a' Vetélkedőjéhez Minister Fitzgerald Úrhoz fordulván) Szentül vallom, hogy Vetélkedőmnek nem vagyok személyes ellensége, és ha a' Választás kezdetével valamit mondtam, a' mi előtte durvaságnak látszott, azt óhajtom, hogy az légyen elfelejtve, és bár szívemből is kitorúlhetném (Itt megdöcölte Oconnel Úr, Fitzgerald Urat, megköszönte továbbá a' Fő Birónak (Scherifnek), hogy hivatalát részre hajlás nélkül vitte, — azután a' néphez fordul) 's mit mondjak a' Clare Megyei népnek, melly engem ezen irigylésre méltó hivatalra emelt? Pénzen voltak megvéve nékem a' választók? nem, széles a' világ nem tudta volna őket megvenni; vagy féltékben adták reám volksaikat? nem, nékem abban nints módom, hogy valakit ijeszthessenek. Vagy talán sokat vártak az én elválasztatásomtól? Oh nem, jól tudják ők azt, hogy egy gyökeres újító (Radical Reformer) keveset ígérhet. Én pedig az vagyok. (Tetszés). De mi hát az, a' mi őket az én választásomra indította. Miért vagyunk így körülvéve a' Politzia katonáitól? Mire való a' fegyveres katonaságnak messzse földről lett ide szállítása? Miért jöttek ide a' katonák, kik soha Polgár társaik vérébe fegyvereket nem mártották? Talán azért, mert az Irlandiai parasztok, — a' mint Angliában mondják, — részegesek és veszekedők, kiket tsak a' fegyveres erő

tarthat jó rendben. De hát, azt kérde-
 volt e' itt csak egy részeg is? Hatvan ezer
 ember gyűlt ide fel: volt e' csak egy ve-
 szelkedő is. Itt volt elég alkalmatosság az
 ingerlésre; de volt e' csak egyetlen egy
 rend háborító is? — Semmi sem esett, a'
 mi ezen szent foglalatosságot megalatsonyi-
 totta. Harsogó szóval kiáltja ez Angliá-
 ba által: Irlandia jobb sorsot érdemel!
 (Meg mutatta továbbá a' Szólló, hogy
 neki jussa van az Alsó Házban széket
 venni, azt ígérte, hogy első lépése a'
 lesz, hogy az Unions-Actát eltöröl-
 tesse, mint a' mellyel Irlandia nem nyert,
 hanem vesztett; mondotta, hogy a' szo-
 kásban lévő esküvést ő semmi esetre le
 nem teszi, 's annak el törlesztését remény-
 li — 's beszédét ezzel végezte) A' Föl-
 des Uraktól reményilem, hogy jobbagya-
 ikkal nem fogják megérezteini, — hogy
 reám voksoltak. Jusson eszekbe, mikor
 tulajdon gyermekek mosolyog, a' paraszt
 familiák állapotja; és ne felejtse el, hogy
 a' Parasztnak is van szíve, és érez" Fitz-
 gerald Ur is tartott beszédet. A' She-
 rif megrázta az O'Connell Ur kezét, 's
 a' Gyűlés estve 11 órakor eloszlott. A'
 városban szint olyan tsendesség volt,
 mint egyébkor. — Jul. 7-kén Limerik-
 be ment O'Connell Ur. Öröm kiáltá-
 sokkal fogadtatott: de semmi rendetlen-
 ség sem esett. A' Catholicus Egyesület
 meghatározta, hogy mikor Dublinba
 megy O'Connell Ur, a' város ne legyen
 kivilágosítva, és egész Irlandiába paran-
 tsolat ment, hogy senki az ellenkező félt
 ne bántsa. Ezen parantsolatot betű sze-
 rént meg tartják mindenütt. Ezen válasz-
 tás le írhatatlan mozgásba hozta az Or-
 szág népét.

A' Courier (mellyet az Orangis-
 ták Újság levelének lehet mondani) erő-
 sen meg támadja a' Catholicus Egyesüle-
 tet, (mellyet Pápista Parlamentnek ne-
 vez) és igyekezik az Országló széket an-

nak eltörlésére feltüzelni. A' Times 's
 más Újság levelek ditsérik az O'con-
 nel Ur tettét, és az Országló Széket a'
 dolog fontosságára figyelmeztetni kíván-
 ják, ezzel a' hozzá tetellel, hogy nagy
 kár a' Canning nyomdokait nem kö-
 vetni.

Codrington Ur Jun. 22-kén vet-
 te azon levelet, mellyben vissza hivat-
 tatik, 's mihelyt az új Admirális Mal-
 colm Ur a' Hajós sereghez meg érke-
 zik, vissza indul.

Lamb Ur a' Lisbonában volt An-
 glus Követ Angliába megérkezett, 's vé-
 le egy hajón Gróf Bombelles is az
 Ausztriai Követ. Az Orosz és Dánus Kö-
 vetek Lisbonát hasonlóképpen oda hagy-
 ván már az előtt kevésse megérkeztek.

Jul. 10-kén a' Felső Házban Lord
 Clifden egy Lyons Lévi Moses
 nevű 'Sidó Esedezőlevelét nyújtotta bé,
 a' ki Hite sorsosi nevében azt kéri, hogy
 engedjenek nekik Polgári jussokat. A'
 Lord nem foghatta meg, mi okon re-
 kesztetik ki egy ilyen régi nép a' társa-
 sági jussokból, mellynek minden vétsé-
 ge abban áll, hogy csak az Ó ('s nem
 egyszersmind az új) Testamentomban
 hiszen. Azon sokféle okok között, mel-
 lyeket az Esedező fel hordott, ezen el-
 mésséggel is élt a' szószólló: „szakállok
 ellen sem lehet semmi ki fogást tenni;
 mert a' város nyugoti végén lakó nyal-
 ka fiatal Uratskák, csak olyan hosszú
 vagy még hosszabb szakált viselnek mint
 az Izraeliták; még is Polgári jussal bír-
 nak. (Nevetés). Az Esedező levél bé vé-
 tetett.

Az Alsó Házban Mackintosh Ur
 előre jelentést tett az eránt, hogy a' kö-
 vetkező Hétfőn Esedező levelet fog bé-
 nyújtani a' Londoni Kereskedőktől, kik
 az által, hogy Spanyol Ország az 1822-
 diki Költsönt nem akarja elesmerni,
 3,000,000 f. sterling kárt vállalnak.

Frantzia Ország.

Jul. 15-kén Brestbe megérkezett a' Vestala nevű Frantzia Fregát, melly a' Frantziá, Burkus, és Hollandiai Kóvetekeket Lisbonából elhozta.

Német Ország.

Münkhen Jul. 21-kén. Ő Felsége a' Királyné Jul. 19-kén éjjeli 11 óraker egy Hertzeget szült. Melly szerentsés történet ágyú ropogással adatott a' városnak tudtára. Ma keresztelte meg a' Birt-hai Püspök Streber Ur a' kis Hertzeget Ő Felségének a' Királynak jelenlétében. Kereszt Atyák voltak: a' Bavariai Hertzeg Vilhelm, a' Meklenburgi Nagy Hertzeg, és György Haszsziai Hertzeg. A' kis Hertzeg neve: Adalbert, Vilhelm, György, Lajos.

Spanyol Ország.

Cadix. Jun. 27-kén. Ma érkezett meg ide Toulonból 13 napi útja után egy Frantzia Línea Hajó, 3 Fregáttal késérről azon 31 Szállító Hajók mellé, mellyeken a' Frantzia seregek innen haza vitetnek. A' Cadixi Lakosok sajnálkozva nézik a' Frantziák ellávozását, mivel attól félnek, hogy azoknak elmentével új háborúságok fogják magokat kiútni.

Elegyes Dolgok.

A' legújabb hadi tudósítások szerint az Orosz Seregek Bazardtsikig előre nyomultak. Ezt a' várost Jul. 6-dikán elfoglalták, 's mellette több tsatázások estek a' Törökökkel. A' főhadi szállás Bazardtsiknál vagon. Gróf Suchtelen Gen. Várna alá ment. Ezekről a' jövő posta napon bővebben.

Niemeyer Úr, a' Hálai Univerzitásnak Cancelláriusa, kinek neve a' Nevelésről írt betses munkájáról Hazánk-fjai előtt is eléggé esmeretes, Jul. 7-dikén meghalálozott, életének 74-dik esztendejében. Hálában születet 1754-ben. A' Vallás tudományról írt munkáival tette magát elsöben a' tudósok előtt esmeretessé. Késöbben a' Nevelésről kiadott kézi könyve által nagy hírt nevet szerze magának; mellynek minden valásheliiek hasznát vették. Szeretetre méltó nyájas maga viselete oktatásaival egyező volt, mellyért közönségesen nagy tiszteletben tartatott.

Magyar Ország.

Szombathelyről Vas Vármegy. E' folyó Július' hónap' 17-dike Városunkra nézve az emberiség' és irgalmaság' örömnöpe volt. Némelly szelídebb érzésű polgárjaink minden keresztény hitvallású szenvedő embertársaiknak, a' szerentsétlenek között legszerentsélembeknek, — az ügyefogyott betegeknek ápolására, néhai Mittermayer Ferentznek városunk' egykori magát a' közjóért, egészen feláldozó, bírájának fáradohatatlan igyekezete által ez előtt négy esztendővel egy intézetet alkötának, azon rendszabással: hogy az ennek megállapítására Keresztyén szeretetből segedelmet nyújtó tagok, midön a' társaságba neveket beírják, ennek pénztárába 2 forintot és esztendőről esztendőre hónapanként 24 krajtzárt fizenek ezüst pénzben; az intézetet pedig mindenkor a' tagok közül választott ügyesebb 's buzgóbb férjfiak az egész társaságnak esztendőnként adandó szoros számolás' terhe alatt igazgassák. Az emberiség' sugallása szülte és semmi mellékes tekintet nem esmerő példa naponként nevelvén azon minden rendű polgárjaink' számát,

kik az emberszeretet' édes ösztönének hódoltak, Tekintetes Vármegyénk a' társaságot helyben hagyta, sőt a' Főispáni hivatal' akkori helytartója Nagy Mélt. Gróf Cziráki Antal Úr Ország' Bírája azt hathatós védelme alá is fogadta, Tek. Niezky János Első Alispán Úr pedig annak igazgatását egész készséggel magára vállalta. Ezzel kevés idő múlva kisded társaságunk Hazánk némelly Nagyjainak és Fő Aszszonyosságainak jeles neveit a' jámbor polgárok' nevei mellett tisztelve szemlélhette, kik a' mindeneket egyaránt ölelő emberiség' szavának engedvén, nem tartották méltatlanságnak sínlódó embertársaik ápolására az alsóbb rendűekkel öszvemunkálkodni. Így egyesült erővel, de főkép egy feledhetetlen nagylelkű Férjfiúnak, kinek köztünk töltött egész élete, úgy szólván, szakadatlan adakozás volt, és holta után végakaralja szerint egész vagyona egyenlő részben az itteni polgári kórházra és ezen új intézetre maradt, boldogult Szabó Imre Szombathelyi Kánonok és Almádi Apát Úrnak bőkezűsége által intézetünk olly állapotra emelkedett, hogy a' társaság a' mindgyárt felállásakor bérben vett szállás helyett, hol négy esztendő oltá 227 sínlódó beteg nyert enyhítést és gyógyulást, egy, értékéhez és tzeljához mérsékelt kórház' építését meghatározhatta. Hathatós ösztönt nyújtott ennek mennél gyorsabb végbevitelére Fő Méltóságú Hertzeg Batthyány Fülep, Strattmani Gróf Úr, Nemes Megyénk szeretve tisztelt Örökös és Főispánja, ki szíven hordozván hazájának és az emberiségnek ügyét, valamint minden közhasznú intézetet nagy lelkéhez illő bőkezűséggel előmozdítani mindenkor hazafiúi ditsőségének esmerte. Ugy intézetünk' oltalmát és Kormányát is kegyesen elfogadni és tzeljét nevezetes adománnyal

elősegíteni fő Méltóságához tartozónak ítélte; sőt azt is kegyelmesen megígérni méltóztatott, hogy az épület' talpkövét maga teszi le személyesen. Ez a' feljebb nevezett napon fényes szertartással ment végbe. Reggeli 9 órakor a' Fő Méltóságú Hertzeg és a' Méltóságos helybéli Püspök Böle András Úr Ó Nagysága a' társaság választott tagjainak egy része által Tekint. Niezky János első Alispán Úrnak, mint az intézet' igazgatójának vezérlése alatt a' talpkö' letevésére és beszentelésére mély alázatossággal meghívatván, mind ketten a' Nemes Vármegye' fényes öltözetű igen számosan öszvejött tagjaival a' Vármegye' házából kiindultak. Erzékenyítő tünemény volt ezen fényes sereget a' Vármegye' Katonáitól és az örvendőző néptől körülvéetve, az innepi pompára zöld ágakkal két sorban felékesített utszán mozsárágyú dorrogások közt a' zöld galyakkal és virágfüzerekkel tsinosan felkészített kórházhoz közelíteni 's kapuja előtt megállapodni szemlélni, hol Ó Hertzegségét az innepi köntöshen öltözködött tarsak sora előtt díszes fejér öltözetű 24 leányka virághintéssel és ezeknek egyike az intézet' első alkotójának néhai Mittermayer Ferentz Úrnak 10 esztendősléankája érzeny versezéssel idvezlette. Az épület' belsejébe vezetettvén a' fő Vendégek, a' talpkö' helyénél Ó Hertzegségét és a' beszentelő Püspök Ó Nagyságát Fő Tiszt. Steiner Ferentz, Szombathelyi Kánonok és Jáki Apát Úr jeles ékesenszólással készült Magyar beszéddel köszöntötte, mellyre Ó Hertzegsége hasonlókép anyanyelvünkön érzenyen válaszolt. Felolvastatván azután az intézet' alkotásának és gyarapodásának római nyelven készült és a' fő rendektől aláírt története, a' Méltóságos Püspök Úr példás ajlatossággal elmondott egyházi imádság közt

a' talpkövet beszentelte. O Hertzegsége pedig, minekutánna az ólomszelentzébe zárt ugyan ólomra vert emlékirás az üregbe zárt folyó esztendei pénzek, intézetünk' története és rendszabásai annak üregébe behelyeztettek volna, vévén a' tsinos öltözetű négy polgári leányka kézhez szolgáltatta kanalat, meszet és kalapátsot bezárta, a' mi sokszorozott Eljen kiáltással, muzsikaszóval és mozsárágyú durrogással adatott tudára az özvegyült sokaságnak. Ő utánna a' Méltóságos Püspök, a' Tek. Alispán Urak és járásbeli Fő Szolgabíró Ur, végre a' társaság tisztviselőji raktak köveket a' talpkő felé. Ezzel a' kórház' belső elrendelésének megtekintése után fényes kíséretével az épülethől kilépven Ő Hertzegsége, az özvesereglett nép' alsó osztályát nevezetes mennyiségű ezüst pénz' kiszórásával megörvendeztette, és öröm kiáltások 's ágyúdorrogások közt a' Vármegye' házához viszatért. A' Fő Méltóságú Hertzeg' ezen jószívűsége, kegyes leereszkedése és intézetünkhöz mutatott hőkezűsége polgárjaink szívében eltörülhetetlen vonásokkal írva marad, áldani fogják ezért Őtet a' gyógyuló betegnek örömkönyei, sőt áldani fogják a' haldoklónak végső solhajtásai is, ki fő Nevének tizme alatt találja fel halálos verejtékének letörlőjét.

Buda szabad Királyi és fő városnak Tisztújító széke Méltós. Gr. Nadasdy Ferencz Ur, mint Kir, Biztos' előlülése alatt, Jul. 17, 18, és 19-dikén a' Sz. Lélek segítségül hívása után a' szokott szertartások szerint tartatván, Vá-

ros Bírójának választatott T. Szeth Kristóf; Polgármesternek Oeffner Ferencz, Város' Kapitányának Schweitzer János Urak. Belső Tanátsbélielk lettek: TT. Schweitzer János, eddig volt betsületheli Szenátor, és subst. Város Kapitánya; Schreiber Ferencz, eddig volt Itélőszéki Protocollista; Kolda András eddig volt Magistrátusi Fő Jegyző; Keller Ferencz eddig volt Község' Actuáriusa; Wallheim János eddig volt subst. Föld birtoki Tisztseg' Controlórja. — Népszószóllójává választatott Rath József Ur, Patikárius; és a' választott polgárság' kiegészítésére 25-an vétettek fel a' külső Tanátsba, mindvolsok többsége által. Végre utolsó nap a' Méltóságos Királyi Biztos Ur, ki az egész Választást igen böltsen, és a' Közönség meglegedésére intézte 's kormányozta, kinevezte Fő Jegyzőnek Schmidt Fer. Urat, Itélőszéki Jegyzőnek Oeffner Ant. Urat; — Tiszti Fő Ügyésznek Ték. Farkas Károly Urat, M. országi Ügyvédőt, és Nagys. Szirmay Adám, Ur, Kir. Törvényszéki Refer. Assesornak volt Expeditorát; Levéltárnoknak Joannovits Demeter Urat; Expeditornak Thürnböck Urat; Protokollistáknak Nékám, és Alker Urakat.

A' pénz folyamát Július' 28-dikán;
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 95 5/16
Az 1820-béli sorsosok,
Az 1821-béli hasonlók, 121 4/5
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 45 3/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank - Aktziák keltek 1070 5/10 forinton Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó Márton József, Professor. (Landstrasse Nro 66.)

Nyomató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)